

Oponentský posudek na bakalářskou práci Jany R i p p l o v é

„Nové české překlady M.M. Zoščenka“

Předkládaná bakalářská práce Jany R i p p l o v é se zabývá lingvostylistickým rozbořem tří Zoščenkových povídek („Аристократка“, „ Не надо иметь родственников“ , „Актеп“). V prvních dvou kapitolách se autorka práce věnuje stručně životu a dílu M.Zoščenka a mapuje problematiku základů a podstatných rysů jeho komiky. Zoščenkova povídková tvorba skýtá dostatek materiálu pro zkoumání právě úlohy jazyka v celkovém hodnocení literárního díla: je to oblast lexikální sémantiky, oblast využití možností gramatického systému ruštiny i oblast stylového a stylistického zdroje jeho komiky- na pozadí možností jazyka, do něhož jsou povídky překládány, do češtiny.

V konkrétní analýze autorka porovnává překlady povídek- překlady J.Huláka a L.Dvořáka. Kromě základního cíle, tj. kritického zhodnocení adekvátnosti, případně předností a slabin jednotlivých překladů vyslovuje J.Ripplová i hypotézu , že porovnávané překlady se budou značně lišit díky rozdílnému přístupu obou překladatelů k překladatelské práci v souvislosti s generačním hlediskem jejich vývoje.

Hodnotíme-li samotnou práci- splnění vytčených cílů, způsob práce s materiálem i odbornou literaturou, je třeba říci, že ^{se} tyto otázky a jejich zpracování vyznačují určitou nevyrovnaností. Především je na první pohled patrné, že autorka ne zcela systematicky třídí jednotlivé jazykové prostředky, které se podílejí na vyznění a charakteru Zoščenkových povídek. Máme zde na mysli míšení fonetických, morfologických a místy i lexikálně-sémantických prostředků, tak jak jsou uváděny na jednotlivých místech rozboru (např. ss.21,32,42), dále pak zcela nesystémový porovnávací pohled na některé jevy ruské a české syntaxe (infinitivní věty, elipsa, ss. 46,47 n). Trochu rušivé je dále i to, že autorka kriticky hodnotí jednotlivé překlady nesystematicky- někde se pokouší o vlastní hodnocení, někde je zcela opomenuto, nebo je vyjádřeno poněkud subjektivními výroky- např. „výborný překlad“... Přestože např. nevěnuje autorka prostor teoretickému výkladu role přímé řeči v Zoščenkových povídkách, na jednom místě (s.44) tento fenomén ojediněle hodnotí z hlediska rytmizace textu.

Je škoda, že autorčin záměr šířeji zhodnotit úroveň překladů z hlediska subjektu překladatele, z hlediska jeho generačního zařazení a dalších možných hledisek (ego překladatele, ambice, odpovědnost vůči překladu aj.) zůstal na povrchu. Zajímavé by bylo

rovněž hlouběji rozpracovat problematiku „slova“ u Zoščenka -ve všech ohledech, tak jak byla v úvodu práce naznačena (např. vztah slovo – norma, subjektivní kontext užití slova- či „dimenze“;jak to nazývá Čudakovová , aj.). Na druhé straně autorka poměrně úspěšně zmapovala místo Zoščenkových povídek v odborné literatuře.

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 8.9. 2008

PhDr.Jitka Stiešsová, CSc

